

CEE

bankwatch
network

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

PUBLIC FUNDS

**Evropská
investiční
banka**

FOR

**- banka EU mimo
evropskou kontrolu**

PUBLIC BENEFIT

EIB každoročně rozpůjčuje více než 40 mld. EUR. To je mnohem víc, než kolik půjčí mnohem známější Světová banka. Jako banka založená pro účely posilování hospodářské soudržnosti EU půjčuje EIB primárně členským zemím EU, ale celkově má své portfolio půjček ve více než 120 zemích celého světa. Ekologické a další občanské organizace sdružené v mezinárodní platformě „**EIB: Public funds for public benefit**“ ji v posledních 10ti letech „sledují“ a usilují o její zásadní reformu, s cílem učinit jí průhlednou a zodpovědnou evropskou finanční institucí s příkladným přístupem sledujícím veřejné a ekologické přínosy po celém světě. Pro své úsilí se snaží získat podporu evropských daňových poplatníků a politiků. Členem jednoho ze zakládajících subjektů platformy, organizace CEE Bankwatch Network, je v ČR Hnutí DUHA.

Ačkoliv je EIB závislá na penězích veřejného sektoru, stále zůstává institucí velice neprůhlednou. Ukrývá se za nespécifikovanou klauzulí „obchodního tajemství“ často odmítá zveřejnit i jen základní informace o svých projektech a v oblasti poskytování informací se vyhýbá jasným závazkům. To je nutné změnit, neboť přístup k informacím je nejen občanským právem, ale u veřejně vlastněných institucí také jednou z podmínek odpovědnosti a dobré správy.

EIB také dodnes postrádá mandát k aktivitám v rozvojových zemích. Současná situace jí tak umožňuje půjčovat mimo EU bez jasných environmentálních a sociálních standardů. Přitom efektivní podpora rozvoje ekonomiky a odstraňování chudoby vyžaduje dodržování určitých sociálních a environmentálních podmínek, aby nemohlo docházet k situacím podobným té v případě ropovodu z Čadu na atlantické pobřeží Kamerunu, kde půjčky EIB napomáhají čadské vládě kupovat zbraně pro represivní bezpečnostní složky namísto redistribuce kompenzací místním obyvatelům, na jejichž životní prostředí projekt negativně dopadá.

EIB neopírá své úvěrové aktivity o konkrétní tématické politiky a odvolává se na sledování všeobecných priorit EU. Přitom podrobnější pravidla pro investice do energetiky, lesnictví, dopravy, vodního hospodářství, nakládání s odpady, ochrany přírody a managementu zdrojů, jež by kladla důraz na ekologická řešení, jsou jednoznačně potřeba. Jejich neexistence se odráží na skladbě portfolia EIB. To je ve velké míře zaměřeno na podporu neprogresivních aktivit závislých na spotřebě fosilních energetických zdrojů.

EIB také nemá žádná kritéria pro půjčky soukromému sektoru kromě zohledňování základních finančních standardů a naprosto postrádá efektivní nástroje pro dohled nad půjčováním skrze finanční prostředníky (tzv. globální půjčky). Přitom úvěrová podpora soukromého sektoru z veřejných prostředků by měla mít jasné priority, měla by prosazovat požadavek na společenskou odpovědnost firem a vytvořit takový systém monitoringu využití půjček, který by zajistil, že firmy, které získají půjčku, bu-

dou působit v souladu s ekologickou, lidskoprávní, protikorupční a další legislativou, přičemž v zemích, kde je tato legislativa nedostatečná by měl být brán v úvahu standard běžný v EU.

Další informace:

<http://www.hnutiduha.cz/aktivity/penize/vystava.htm>

<http://www.hnutiduha.cz/publikace/infolisty/infolisty.htm#penize>

www.bankwatch.org

Vydalo Hnutí DUHA, duben 2006
Bratislavská 31, 602 00 Brno
Tel: 545 214 4 31
info@hnutiduha.cz

